

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De quadripartito Episcoporum ordine. De vate. De cantore. M

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

Speculator est præpositus in ecclesia: dicit⁹ eo, quod speculetur atq[ue] perspiciat populorum infra se positorum mores & vitam. Pontifex est princeps sacerdotū, quasi via sequētium. Ipse & summus sacerdos nuncupatur: ipse n. Lenitas & Sacerdotes efficit: ipse omnes ecclasticos ordines disponit.

De quadripartito ordine Episcoporum. M

Ordo a. episcoporum quadripartitus est, scil. in Patriarchis, Archiepiscopis, Metropolitanis, & E-

*Isid. cap. 12.
lib. 7. etym.*

piscopis. Patriarcha Græce summ⁹ patrum interpretatur: quia primum scil. Apostolicum tenet locum: ut Romanus, Antiochenus, Alexandrin⁹: sed omnium summus est Romanus. Archiepiscopus, princeps episcoporum, archos enim Græce, Latine princeps dicitur. Metropolitanæ a. à mensura ciuitatum dicuntur. Singulis n. prouinciis & ciuitatibus præminent: quorum auctorati & doctrinæ cœteri sacerdotes subiecti sunt. Sollicitudo n. totius prouinciarum, ipsis episcopis cōmissa est. Omnes autē superi⁹ designari ordines, episcopi nuncupantur. Nota q[uod] archiepiscoporum nomine, primates superius significasse videtur, & metropolitanorum, quos nunc archiepiscopos dicimus. Horum a. discretio à gentilib. introducta videtur: qui suos flamines, alios simpliciter flamines, alios archiflamines, alios protoflamines appellabant. Sacerdotes n. gētilium flamines dicebantur, qui habebant in capite pileum, in quo erat breuis virga, desuper habēs aliquid lanæ, quod cum per æstum ferre nō possent, filum tantum in capite ligare cœperunt. Nudis n. capitibus eis incedere nefas erat. Vnde à filo, quo vtebantur flamines dicti sunt: quasi flamines. Sed festis dieb. filo deposito pileum imponebant pro sacerdotii eminentia. Vates à vi mētis appellati sunt: cuius significatio multiplex est. Modo enim sacerdote, modo Prophetam, modo Poetam significat. Cantor vero vocatur, qui vocē modu-

*Isid. ad fin.
cap. 12. lib. 7.
etym.*

modulatur in cantu. Huius sunt duo genera: Præcentor & succentor. Præcentor, qui vocem præmittit in cantu: Succentor, qui subsequenter canendo respondet. Concentor a. dicitur, quia consonat. Qui a non consonat nec concinuit, concentor non erit. His breuiter tractatis admonēdi sunt Christi ministri, quatenus sicut excellunt ordinis dignitate, ita præcelantur virtus sanctitate: & plebs ei commissa, eorumq[ue] disciplinis educta, grataiter eis obediat, & eorum imitatione de die in die proficiat, à quibus diuina sacramenta percipiunt, & missarum solennia audiunt.

Missa autem dicitur, vel quia missa est hostia, eius commemorationis sit in illo officio: vnde dicitur. Ite missa est, id est, sequimini hostiam, quæ missa est ad cœlestia, tendentes post eam, vel quia missus cœlestis venit ad consecrandum dominicum corpus: per quem ad altare cœlestis defertur hostia. Vnde & dicitur, Ite Missa est.

DE ORDINATIS AB HÆRETICIS.

DISTINCT. XXV.

Solete etiam quæri. Si hæretici ab ecclesia præcisi & damnati possint tradere sacros ordines: & si ab eis ordinati, redeuntes ad Ecclesiæ unitatem debeant reordinari. Hanc questionem perplexam ac penè insolubilem faciunt doctorum verba: qui plurimum dissentire videntur. Videntur enim quidam tradere, hæreticos sacros ordines dare non posse, nec illos, qui ab eis ordinati videntur,

Innoe princ. gratiam recipere. Dicit enim Innoc. Arrianorum epist. 18. clericos non videri suscipiendos, cum sacerdotij vel ministerij aliquius dignitate: quibus solum baptisma tantum esse permittit, quod in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti percipitur. Dicit etiam eos non posse dare Spiritum sanctum quem amiserunt: & ordinatos ab hæreticis, caput habens vulneratum: & eum qui honorem am-